

Handläggare: Anna Mróz
Telefon: 08-508 28 182

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-05-22 p. 18

Stockholms Hamn AB:s överklagande av tillstånd till hamnverksamhet inom Södra Hammarbyhamnen

Remiss från mark- och miljödomstolen, M 6355-11

Förvaltningens förslag till beslut

1. Överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till mark- och miljödomstolen som svar på remissen.
2. Översända nämndens beslut i två exemplar till mark- och miljödomstolen.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Bakgrund

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län har den 11 oktober 2011 meddelat Stockholms Hamn AB (Hamnen) tillstånd enligt miljöbalken till hamnverksamhet inom Södra Hammarbyhamnen (bilaga 1). Hamnen har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen vad gäller dels tillståndets omfattning, dels villkor nr 5 som ställer krav på rening av dagvatten (bilaga 2).

Tillståndets omfattning

Vad gäller Hamnens överklagande av tillståndets omfattning så yrkar Hamnen att beslutet för Södra Hammarbyhamnen ändras så att tillståndet inte omfattar ankringsplatsen utanför Fjäderholmarna. Enligt Hamnen har de själva inte

framställt yrkande som omfattar denna ankringsplats. Hamnen framhåller även att ankringsplatsen utanför Fjäderholmarna redan omfattas av det tillstånd som Miljööverdomstolen lämnat den 19 april 2011 för hamndelen Värtahamnen-Frihamnen. Dom en överklagad till Högsta domstolen, varför domen har därför inte vunnit laga kraft. Hamnen har dock enligt Mark- och miljööverdomstolens beslut redan tagit tillståndet i anspråk.

Hamnen vidhåller även i sitt överklagande att Fortum bedriver verksamhet i Södra Hammarbyhamnen under eget tillstånd. Detta görs mot bakgrund av att länsstyrelsen i sin bedömning av tillståndets omfattning framhållit att Fortums hamnverksamhet i samband med lossning av kembulk till Hammarby värmeverk bör ha omfattats av prövningen av Södra Hammarbyhamnen.

Länsstyrelsens bedömning bygger på det faktum att Koncessionsnämndens beslut gällande Hammarby värmeverk meddelades den 1 juli 1983, d v s innan den 1 januari 1999 då tillståndsplikt för hamnverksamhet infördes. Eftersom Hamnen i sin ansökan inte tillstånd för den lossningsverksamhet som bedrivs av Fortum, med motiveringen att Fortums verksamheten bedrivs under eget tillstånd, har länsstyrelsen dock valt att lämna Fortums verksamhet utanför det meddelade tillståndet.

Villkor 5 - "Dagvattenbrunnar ska, där så behövs, förses med dagvattenfilter."

Anledningen till att Hamnen överklagat länsstyrelsens villkor gällande rening av dagvatten är att ett sådant krav enligt Hamnen inte motiveras av Hamnens verksamhet i Södra Hammarbyhamnen. Hamnen anser vidare att eventuella krav i denna del istället bör riktas mot de verksamhetsutövare i hamndelen som hanterar flytande gods.

Mark- och miljödomstolen har gett miljö- och hälsoskyddsnämnden möjlighet att yttra sig över Hamnens överklagande senast den 1 juni 2012.

Förvaltningens synpunkter

Tillståndets omfattning

Eftersom Hamnen redan har ett tillstånd som omfattar ankringsplatsen utanför Fjäderholmarna inom ramen för sin hamnverksamhet i Värtahamnen - Frihamnen har miljöförvaltningen inget att invända mot Hamnens yrkande i denna del.

När det gäller frågan om tillstånd till hamnverksamhet med anledning av Fortums lossningsverksamhet i Södra Hammarbyhamnen så kan förvaltningen informera domstolen om att Fortum avser att ompröva och utöka sin verksamhet. I samband med denna omprövning har Fortum även meddelat att de kommer söka tillstånd

för den hamnverksamhet som de bedriver i anslutning till Hammarby värmeverk. Ansökan ska enligt de uppgifter som förvaltningen erhållit inges till domstolen i maj 2012.

Miljöförvaltningen har därför ingen erinran mot Hamnens yrkande i den delen.

Villkor 5 - "Dagvattenbrunnar ska, där så behövs, förses med dagvattenfilter."

Eftersom Hamnens verksamhet vid Södra Hammarbyhamnen varken omfattar uppställningsplatser för fordon eller hantering av gods (all lossningsverksamhet i hamndelen bedrivs av andra verksamhetsutövare så som Fortum samt Jehanders, Sand & Grus AB), så delar miljöförvaltningen Hamnens uppfattning att deras egen verksamhet vid Södra Hammarbyhamnen är av en sådan begränsad omfattning att det i dagsläget inte är skäligt att ställa krav på rening av dagvatten från Hamnens kajer.

Förvaltningen ser inte heller att Fortums eller Jehanders lossningsverksamhet inom hamnområdet medför någon större risk för att förorena dagvattnet från kajerna i Södra Hammarbyhamnen. Varken Fortums eller Jehanders verksamheter ger upphov till några nämnvärda transporter på kajerna och lossningen av bulkods från fartygen till de respektive anläggningarna sker via slutna rörledningar samt täckta transportband.

Vid Fortums verksamhet har det vid några enstaka tillfällen förekommit spill inom hamnområdet i samband med olyckshändelser i samband med lossningen av bränslet. Lossningen är dock alltid övervakad av Fortums personal och vid de enstaka tillfällen som sådana tillbud inträffat så har spillet omhändertagits omedelbart. Förvaltningen har hittills goda erfarenheter av hur Fortum hanterat sådana tillbud och har inte ansett att det har behövts ställas ytterligare krav på Fortum med anledning av dessa händelser. I det fall förvaltningen ändrar uppfattning i denna fråga kommer dock eventuella krav på åtgärder att ställas på Fortum vars verksamhet i så fall gett upphov till spillet och inte på Hamnen. När det gäller Fortum omfattas inte heller kajen som används av fartyg med bränsle till Hammarbyverket av Hamnens tillstånd vilket i sig också är ett skäl till att krav på eventuell rening av dagvattnet endast kan riktas mot Fortum i detta fall.

Mot bakgrund av ovanstående anser förvaltningen att frågan om behov av rening av dagvatten från Hamnen kajer i första hand bör hanteras löpande inom ramen för Hamnens egenkontroll och det kontrollprogram som Hamnen ska upprätta i enlighet med villkor nr 6 i länsstyrelsens beslut.

I det fall domstolen trots allt anser att tillståndet för hamnverksamhet i Södra Hammarbyhamnen ska vara förenat med villkor om rening av dagvatten så anser förvaltningen i andra hand att villkoret bör omformuleras så att villkoret inte

fastslår en specifik reningsteknik. Eftersom det finns flera olika tekniker för att rena dagvatten, och då ny reningsteknik kan ha utvecklats den dag då det kan finnas skäl att ställa krav på rening av dagvatten från kajerna i Södra Hammarbyhamnen, så bör villkoret inte vara låst vid just filter till dagvattenbrunnar som metod för omhändertagande av dagvatten. I övrigt överlåter förvaltningen till mark- och miljödomstolen att närmare utforma ett sådant eventuellt villkor.

Slut

Bilagor

- Bilaga 1 Utdrag från tillstånd meddelat av länsstyrelsen den 11 oktober 2011 till hamnverksamhet inom Södra Hammarbyhamnen.
- Bilaga 2 Stockholms Hamn AB:s överklagande av tillstånd för hamnverksamhet vid Södra Hammarbyhamnen.